

מנהיגי חינוך יקרים, ערב שבת שלום!

פרשת במדבר

בשו"ע סימן תכ"ח מופיע סדר השבתות והקריאות: "ולעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת". ונתנו בזה סימן "מנו ועצרו" וכתב המ"ב ב"פי' במדבר שהוא מנין בני", קודם עצרת". נראה שמעבר לסדר יש בזה הוראה הקושרת את מנין בני ישראל כקשור, מקדים, ומהווה הכנה לקבלת תורה.

ספירה מטבעה מטשטשת את היחודיות ומשווה וכוללת את הנמנים, שמספרם הכולל מאחד אותם כשווים. אך רש"י בתחילת הפרשה מביא בהקשר למנין זה: "מתוך חיבתם מונה אותם כשבא להשרות שכינתו עליהם". ספירת בני"י נקראת בפסוק "שאו את ראש" והספירה נעשית "במספר שמות". כל איש הוא לא רק מספר אלא לכל איש יש שם והוא נמנה בשמו ובזה יש לו נשיאות ראש וחשיבות.

עם ישראל במנינים נמשלו לכוכבים. כבר לאברהם מובטח (בראשית ט"ו ה') "הבט נא השמימה וספור הכוכבים – כה יהיה זרעך". על הכוכבים נאמר (ישעיה מ') "המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא" כל כוכב מאיר באור יקרות יש לו מסלול משלו ותפקיד מוגדר וצריך את כל הכוכבים.

אך עם ישראל נמשלו גם לחול הים המצביע אמנם על ריבוי הגרגרים אך מצד שני אין משמעות לכל גרגיר בנפרד אלא רק מכוח צירופם של הגרגרים כולם.

בעם ישראל קיימות שתי המעלות: המעלה הראשונה- לכל אחד יחודיות משלו דרך מיוחדת על פי תכונותיו, וחידוש משלו שרק הוא יכול לגלות. וזה כדברי המשנה באבות "אם אין אני לי מי לי". והמעלה השניה- ההתבטלות של הפרט לכלל. רק החיבור של כולם יחד נותן שלמות, ועל כך אומרת אותה משנה "וכשאני לעצמי מה אני".

מתוך מבט זה ניתן לגשת לקבלת התורה. "ישראל" הם ראשי תיבות - 'יש שישים ריבוא אותיות לתורה', ומנין ישראל אף הוא שישים ריבוא. לכל איש יש את האות משלו התרומה האישית שלו והחידוש המיוחד לו. אך צריך את החיבור של כלל ישראל כולו וספר תורה שחסר בו אות אחת פסול. כלל ישראל יחד מקבלים את התורה ודווקא שהם כאיש אחד בלב אחד- "ויחן ישראל".

על כך נאמר בהפטרה "והיה מספר בני ישראל... אשר לא ימד ולא יספר". כשעושים רצונו של מקום הם אחד ולא שייך בהם מנין. העם כולו מתחבר לקבלת התורה ולעבודת ה' ואז מתקיים בהם "אתם עדי". נושאי דגל התורה בעולם.

ניתן לעמוד על קשר נוסף בין המנין בפרשה למתן תורה. על הפסוק (במדבר א':י"ח) "ויתילדו על משפחותם לבית אבותם", מביא רש"י: "הביאו ספרי יחוסיהם וכו'". כלומר, כדי להכלל במנין צריך כל אחד להוכיח את מעמדו ויחוסו כבן וצאצא לאחד משבטי ישראל. במדרש בענין קבלת התורה מובא "בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם ואמרו מה ראו אלו להתקרב יותר מכולם? מיד סתם הקב"ה את פיהם ואמר הביאו ספר היוחסין שלכם כדרך שהביאו בני". ולכאורה תמוה שהרי ידוע שהקב"ה פנה לאומות בהצעה שיקבלו את התורה וכששמעו מה כתוב בה סרבו לקבלה ולמה פתאום מתקנאים בנו? ועוד מה הם אשמים ביחוסם? אלא שהקב"ה יודע שרק ישראל מסוגלים לקבל את התורה ולקיימה משא"כ האומות. למנוע את טענותיהם, הקדים הקב"ה והציע להם את התורה והוכיח שאינם מתאימים מכח תכונות אבותיהם, כי בני עשיו מתקשים לקיים את לא תרצח ובני ישמעאל לא תנאף והם מודים בזה. אך

בזה. אך ישראל שאמרו נעשה ונשמע מקבלים את התורה הפותחת במעלת האבות ומידותיהם. בני ישראל הנמנים על עם זה ויש להם ספרי יוחסין המראים את הקשר לאבות הם הראויים לקבל את החמדה הגנוזה – התורה. האומות שגם הם מבינים מעלתה ורוצים חלק בה לא יכולים לטעון גם לנו מגיע כי ספרי ייחוסיהם קושרים אותם לעובדה שאינם מתאימים. לכן רק עם ישראל כולו צאצאי אבות האומה וממשיכי דרכם זוכים ומקבלים את התורה.

נזכה לקראת חודש סיוון הבעל"ט להמשיך ולהתכונן כראוי לקבלת התורה מתוך רצון לבטא כל אחד את חלקו המיוחד בתורה ולהיות כולנו מאוחדים ומחוברים יחד לכלל ישראל. נזכה בחג השבועות לקבל את התורה ולהתחדש בה.

שבת מברכים שלום

שושנה נגר